

Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap

Jaarrekening 2022

17 maart 2023

Inhoudsopgave

Rapportage.....	3
Balans.....	4
Staat van Baten en Lasten	5
Toelichting op de Balans	6
Toelichting op de staat van baten en lasten	8
Toelichting op de jaarrekening 2022	10

Rapportage

1. Statutaire voorschriften

Volgens de statutaire voorschriften stelt het bestuur jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar de balans en staat van baten en lasten met bijbehorende toelichting samen. Hierbij is het verenigingsjaar gelijk aan het kalenderjaar en het boekjaar. Deze stukken worden door het bestuur tijdens een vergadering, te houden binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, vastgesteld en aansluitend door de penningmeester ondertekend.

2. Doelstelling

Het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) is de oudste en grootste organisatie van professionele historici in Nederland. Het KNHG biedt hen, en de historische gemeenschap als geheel een platform én heeft een publieke rol in discussies die voor historici en de historische wetenschap van belang zijn. Het geeft een wetenschappelijk historisch kwartaaltijdschrift uit, *BMGN-Low Countries Historical Review* en organiseert wetenschappelijke congressen en debatten over actuele vraagstukken en over verantwoorde historische bezinning in de samenleving.

3. Bestuur

Het bestuur van het KNHG bestond per 31 december 2022 uit de volgende leden:

Prof. dr. H. te Velde, voorzitter

Prof. dr. E.J.V. van Nederveen Meerkerk, penningmeester

Dr. N. Bouras, secretaris

Dr. P. Huijnen, vice-voorzitter redactie *BMGN-Low Countries Historical Review*

Bestuursleden met speciale portefeuilles

Dr. A. Bijnaar, musea

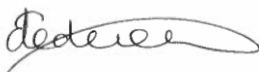
Dr. T.D. Huijgen, onderwijs

Prof. dr. I.B. Leemans, congressen

V. Robijn MSc MA, archieven

L. Salah MA, Jong KNHG

Hoogachtend,

Prof. dr. E.J.V. van Nederveen Meerkerk
penningmeester

Balans

	31-12-2022	31-12-2021
Activa		
Vorderingen	81.313	90.204
Liquide Middelen	<u>203.961</u>	<u>169.672</u>
Totale activa	285.274	259.876
 Passiva		
Eigen vermogen	136.466	118.341
Voorziening		6.500
Kortlopende schulden	<u>148.808</u>	<u>135.035</u>
Totale passiva	285.273	259.877

Staat van Baten en Lasten

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroot 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
Baten			
Subsidies	125.000	125.000	125.000
Contributies, congressen en abonnementsgelden	90.088	58.000	59.523
Overige baten	4.050	6.500	11.877
Rente	-428		-153
Totaal baten	218.710	189.500	196.247
Lasten			
Personeelskosten	95.823	97.976	82.961
Materiele lasten	104.762	91.250	109.622
Totale Lasten	200.585	189.226	192.583
Exploitatiesaldo	<u>18.125</u>	<u>274</u>	<u>3.663</u>
Het exploitatiesaldo wordt als volgt verdeeld:			
mutatie algemene reserve	22.016		286
mutatie bestemmingsreserve			-8.075
mutatie fonds dr. J.A. van Arkelstichting (aandeel KNHG)	-3.891		2.290
mutatie fonds dr. J.A. van Arkelstichting (aandeel dr. J.A. van Arkelstichting)			9.162
	<u>18.125</u>		<u>3.663</u>

Toelichting op de Balans

	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen		
Nog te ontvangen bijdrage Prins Bernhard Cultuur Fonds	-	5.000
Nog te ontvangen subsidie Harreveldfonds	62.500	62.500
Aandeel effecten van Arkelfonds	18.813	22.704
Totaal vorderingen	81.313	90.204
Liquide middelen		
ING 254321	11.896	3.724
ING 6934391	18.390	845
ING 254321 Zakelijke spaarrekening	173.673	165.101
Kas	2	2
Totaal liquide middelen	203.961	169.672
Eigen vermogen		
Algemene Reserve	111.864	113.035
Bestemmingsreserve	24.602	5.306
Totaal eigen vermogen	136.466	118.341
Algemene reserve		
Saldo 1 januari	94.222	86.668
Mutatieresultaat	-1.171	3.663
Aandeel effecten van Arkelfonds	18.813	22.704
Saldo 31 december	111.864	113.035
Bestemmingsreserve		
Bestemmingsreserve Historicidagen 2022	2.556	2.556
Bestemmingsreserve exploitatie tekort 2023	2.750	2.750
Bestemmingsreserve Historicidagen 2024	17.500	
Bestemmingsreserve Historicidagen 2024 (expl. 2022)	1.796	
Saldo 31 december	24.602	5.306

Kortlopende schulden

Nog te betalen subsidie aan Huygens Instituut	57.301	7.302
Nog te betalen kosten aan Huygens Instituut	-497	61.320
Nog te betalen Extra personele lasten (reservering)	39.000	42.000
Nog te betalen kosten (crediteuren)	20.614	7.804
Nog te betalen kosten Historicidagen 2022	32.390	-23.161
Nog te betalen kosten KNHG jubileum 2020		17.200
Vooruit ontvangen subsidie		17.500
Vooruit ontvangen contributies		70
Nog te betalen Rijksmuseum/Nacht van de Geschiedenis		5.000
Totaal kortlopende schulden	148.808	135.035

Voorziening

Voorzieningsreserve leden- en lezersonderzoek		3.000
Voorzieningsplan diversiteits- en inclusieplan		3.500
	-	6.500

Toelichting op de staat van baten en lasten

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten:

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo zijn, voor zover niets anders is vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen.

Baten

	Realisatie 2022	Begroot 2022	Realisatie 2021
Subsidies			
Jaarlijkse in natura bijdrage Huygens Instituut	197.833	187.024	191.513
<i>De subsidie van KNAW wordt verstrekt aan het Huygens Instituut.</i>			
Subsidie Harreveldfonds	125.000	125.000	125.000
<i>Deze subsidie wordt door KNHG ontvangen, de kosten worden door het Huygens Instituut gefactureerd aan KNHG.</i>			
Totaal Subsidies (exclusief in natura bijdrage)	125.000	125.000	125.000
Contributies, congressen en abonnementsgelden			
Contributies	45.839	45.000	45.388
Abonnementsgelden en bestellingen	10.743	13.000	13.223
Historicidagen	29.791		
Congressen	3.715	-	912
Totaal Contributies, congressen en abonnementsgelden	90.088	58.000	59.523
Overige baten			
Overige baten	1.441		425
Lasten beleggingsrekening KNHG via Fonds J.A. van Arkelstichting			
Arkelstichting	-3.891		2.290
Vrijval voorziening	6.500		
Baten beleggingsrekening Fonds J.A. van Arkelstichting			9.162
Totaal Overige baten	4.050		11.877
Rente			
Rente zakelijke spaarrekening KNHG	-428		-153
Totaal Rente	-428		-153
Totale Baten	218.710	183.000	196.247

Lasten

	Realisatie 2022	Begroot 2022	Realisatie 2021
Personeelskosten			
Salariskosten	287.812	279.000	270.326
Stagiairs en vrijwilligers	5.844	6.000	4.149
Salariskosten niet doorbelast (<i>betaald door het Huygens Instituut uit subsidie KNAW</i>)	-197.833	-187.024	-191.513
Totaal Personeelskosten	95.823	97.976	82.961
Materiële kosten			
Productiekosten BMGN	17.055	22.500	22.609
Kantoorkosten	2.734	2.750	2.713
Website BMGN/bijdrage platform Open Journals	2.500	2.500	2.500
Redactiekosten BMGN	777	2.000	1.066
Website Historici.nl	136	500	
Bestuurskosten	9.607	3.000	4.280
Scholing/coaching	1.042	1.000	1.673
PR KNHG	2.603	3.000	3.066
PR KNHG buitenland	3.365	4.000	890
Bankkosten	732	1.000	831
Onvoorzien/overige kosten	25	500	2.082
Onkosten stagiairs en vrijwilligers	785		1.033
Historicidagen 2022	35.535	17.500	18.486
LCHA prijs	1.500	1.500	
Ledencampagne	3.267	3.000	2.541
Website KNHG	1.103	2.000	3.218
Kosten KNHG Werkgroepen	1.616	2.500	1.543
Congreskosten	7.720	12.000	7.974
Nacht van de Geschiedenis	5.000		5.000
Leden- & Lezersonderzoek	5.550	5.000	3.000
Diversiteits- en Inclusieplan	2.109	5.000	3.500
Elise Mathilde Essay Prijs (publicatie)			4.417
Jubileum 2020			17.200
Totaal Materiële kosten	104.762	91.250	109.622
Totaal lasten	200.585	189.226	192.583
Resultaat	18.125	-6.226	3.663

Toelichting op de jaarrekening 2022

Activa

De *liquide middelen* ultimo 2022 zijn hoger dan in het voorgaande boekjaar ondanks tegenvallende beleggingsresultaten. Dit is te grotendeels verklaren uit de nog te verrekenen kosten voor de Historicidagen 2022; het KNHG moet nog € 32.390 betalen aan kosten voor deze conferentie aan het Huygens Instituut omdat dit instituut deze kosten heeft voorgefinancierd. Daar tegenover staat dat de deelnemersbijdragen wel rechtstreeks op de rekening van het KNHG zijn binnengekomen. Tevens waren de opbrengsten, als gevolg van samenwerking met historische organisaties, voor het voorjaarscongres 2022 niet voorzien en kunnen daarmee beschouwd worden als een financiële meevaller.

Passiva

Het afgelopen boekjaar kende een negatief resultaat (- € 1.171) dat te verklaren valt uit de het negatieve beleggingsrendement. Daarnaast zijn er twee bestemmingsreserves opgenomen ten behoeve van de Historicidagen 2024 in Maastricht; te weten een reservering voor de Historicidagen 2024 uit de subsidie van het Harreveld Fonds en een reservering bestaande uit het positieve resultaat van de Historicidagen 2022 (€ 1.796). Deze posten zullen in 2024 worden aangewend in de organisatie van de Historicidagen in dat jaar.

De *kortlopende schulden* ultimo 2022 vallen hoger uit dan in het voorgaande boekjaar. Deze post bestaat grotendeels uit vorderingen die het Huygens Instituut heeft op het KNHG. Deze vorderingen zijn het gevolg van het gedeeltelijk 'voorfinancieren' door het Huygens Instituut van kosten. Het restant van de voorfinanciering wordt gefactureerd na vaststelling van de jaarrekening. Ultimo 2022 resulteert dit in twee vorderingen van het Huygens Instituut op het KNHG van in totaal € 56.803 voor de reguliere exploitatie en een vordering van € 32.390 voor de kosten Historicidagen 2022. Daarnaast staat de reservering personele lasten (à € 39.000), zoals die de afgelopen jaren gevormd is, op deze post. Tevens zijn hier de nog te betalen kosten 2022 te vinden die in 2023 zullen worden gefactureerd.

Personeelskosten

In tegenstelling tot voorgaande jaren verantwoordt het KNHG de personele lasten dit jaar op een andere manier. Het KNHG en de KNAW (Huygens Instituut) werken al decennia samen op het gebied van geschiedschrijving en de organisatie van historici in Nederland. De KNAW subsidieert een bedrag ter hoogte van 90% van de salariskosten van de medewerkers die bij de KNAW werkzaam zijn op het bureau KNHG. Omwille van het transparant in beeld brengen van deze inbreng van de KNAW heeft het KNHG in voorgaande jaren de keuze gemaakt om deze inbreng als 'subsidie' in zijn jaarrekening te presenteren en de hierboven genoemde looncomponent als kosten mee te nemen. Deze verwerking in de jaarrekening is formeel niet juist, omdat er feitelijk geen sprake is van een rechtstreekse (loonkosten)subsidie van de KNAW aan het KNHG aangezien het slechts de inbreng in een samenwerkingsverband representeert. Daarom is in deze jaarrekening gekozen deze kosten op een andere, feitelijk meer juiste, manier te verantwoorden.

Materiële kosten

De materiële kosten ultimo 2022 zijn hoger dan begroot omdat de exploitatie van de Historicidagen 2022 in Rotterdam volledig op deze jaarrekening wordt verantwoord. Tegenover de kosten staan extra opbrengsten, naast subsidies van het Harreveldfonds in 2020 en 2021 ook deelnemersbijdragen in 2022, waardoor op dit project per saldo een positief resultaat is geboekt (€ 1.796). Dit positieve resultaat zal worden meegenomen naar de Historicidagen 2024 (zie [Bestemmingsreserve](#) op pagina 6).

De post Bestuurskosten is in 2022 wederom extra belast als gevolg van grote, onvoorziene uitgaven. Dit betreft in het bijzonder de uitgaven gedaan ten behoeve de statutenwijziging (i.h.b. notariskosten) in verband met de invoering per 1 juli 2021 van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het inhuren van een BTW-adviseur omdat het KNHG in 2022 onderworpen werd aan de inspectie door de Belastingdienst (zie ook onder [Toekomstige ontwikkelingen](#)). De overige materiële kosten zijn verantwoord in de [Toelichting op de Baten en Lasten](#).

Toekomstige ontwikkelingen

In 2021 heeft het KNHG een verzoek gedaan ter bestendiging van het in 1995 verleende predicaat Koninklijk. Hoewel uitslag van dit verzoek in 2022 werd verwacht, is er aan de kant van de beoordelaars (Gemeente Den Haag, Provincie Zuid Holland, Koninklijk Huis) vertraging ontstaan. Het KNHG hoopt in 2023 alsnog uitsluitel te krijgen op dit bestendigingsverzoek. Afhankelijk van de uitkomst zullen er al dan niet kosten gemaakt moeten worden voor de aanpassing van de naam en het logo, alsmede alle communicatie-uitingen (drukwerk, digitale uitingen zoals nieuwsbrief en website). Tevens kunnen na ontvangst van de beslissing met betrekking tot het al dan niet mogen hanteren van het predicaat Koninklijk de reeds aangepaste statuten passeren waarna het KNHG volledig voldoet aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR).

Een tweede belangrijke ontwikkeling is de beslissing van de Belastingdienst, na een uitgebreide inspectie in 2022, dat het KNHG per 1 april 2023 BTW-plichtig wordt. Deze beslissing betekent dat het KNHG over de opbrengsten (abonnementen, contributies) die verbonden zijn met de *BMGN-Low Countries Historical Review* BTW zal moeten afdragen. Daar tegenover staat dat de door het KNHG betaalde BTW zal mogen worden teruggevraagd. Deze beslissing vereist een andere manier van boekhouden en zal leiden tot een andere manier van verantwoorden in de jaarrekening 2023.

In de tweede helft van 2023 zal directeur van het bureau Antia Wiersma een sabbatical ontvangen. Zij zal gedeeltelijk worden vervangen. Hiervoor zal een deel van de personele reservering van € 39.000 worden aangewend.